

Elektrilevi arengukava 2025-2035

Mihkel Härm
11.03.2025

Arengukava regulatsioon elektrituruseaduses

§ 66. Võrgu arenduskohustus

(8) Võrgu arendamine ja võrgus paindlikkusteenuste kasutamine peab tuginema läbipaistvale võrgu kümneaastasele arengukavale, mille võrguettevõtja koostab vähemalt iga kahe aasta järel.

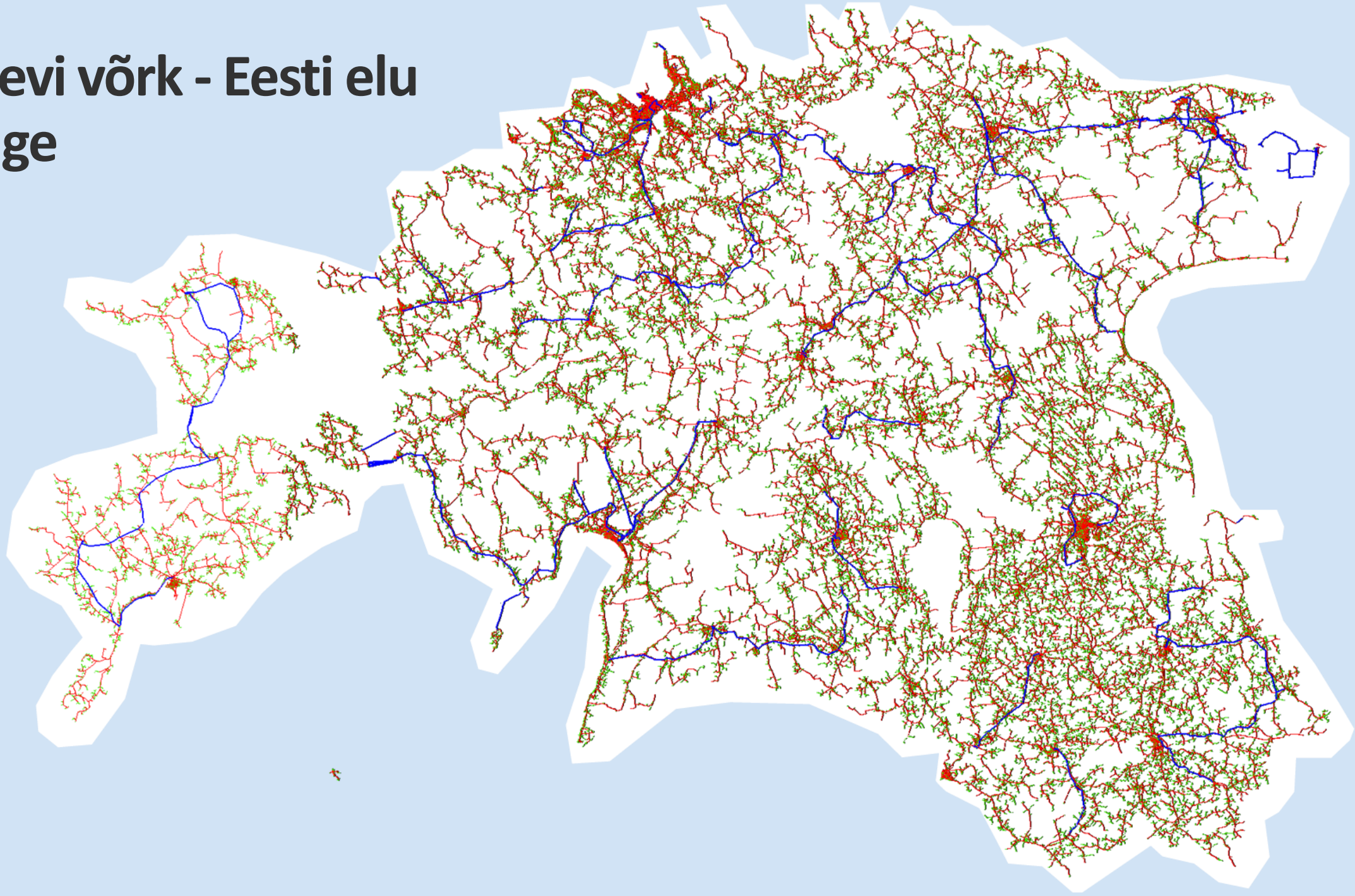
(9) Jaotusvõrguettevõtja esitab võrgu arengukavas:

1. vajalikud keskmise ja pikaajalise tähtajaga **paindlikkusteenused**;
2. kavandatavad **investeeringud** järgmiseks viieks kuni kümneks aastaks;
3. uue põlvkonna tootmisvõimsuste ja uute koormuste, sealhulgas elektrisõidukite laadimispunkti, võrku ühendamise võimalus
4. muud vahendid, mida jaotusvõrguettevõtja kasutab võrgu laiendamise alternatiivina.

(10) Jaotusvõrguettevõtja konsulteerib võrgu arengukava koostamisel võrgu ühenduse kasutajate ja põhivõrgu ettevõtjaga, avaldab oma veebilehel koos võrgu arengukavaga konsultatsiooni tulemused ning esitab võrgu arengukava Konkurentsiametile. **Konkurentsiamet võib taotleda võrgu arengukava muutmist.**

Elektrilevi võrk - Eesti elu vereringe

Elektrilevi võrgu tervis

Võrk on vananenud kiiremini, kui oleme seda uuendanud.

Üle tööea varade osakaal - 26%, sh:

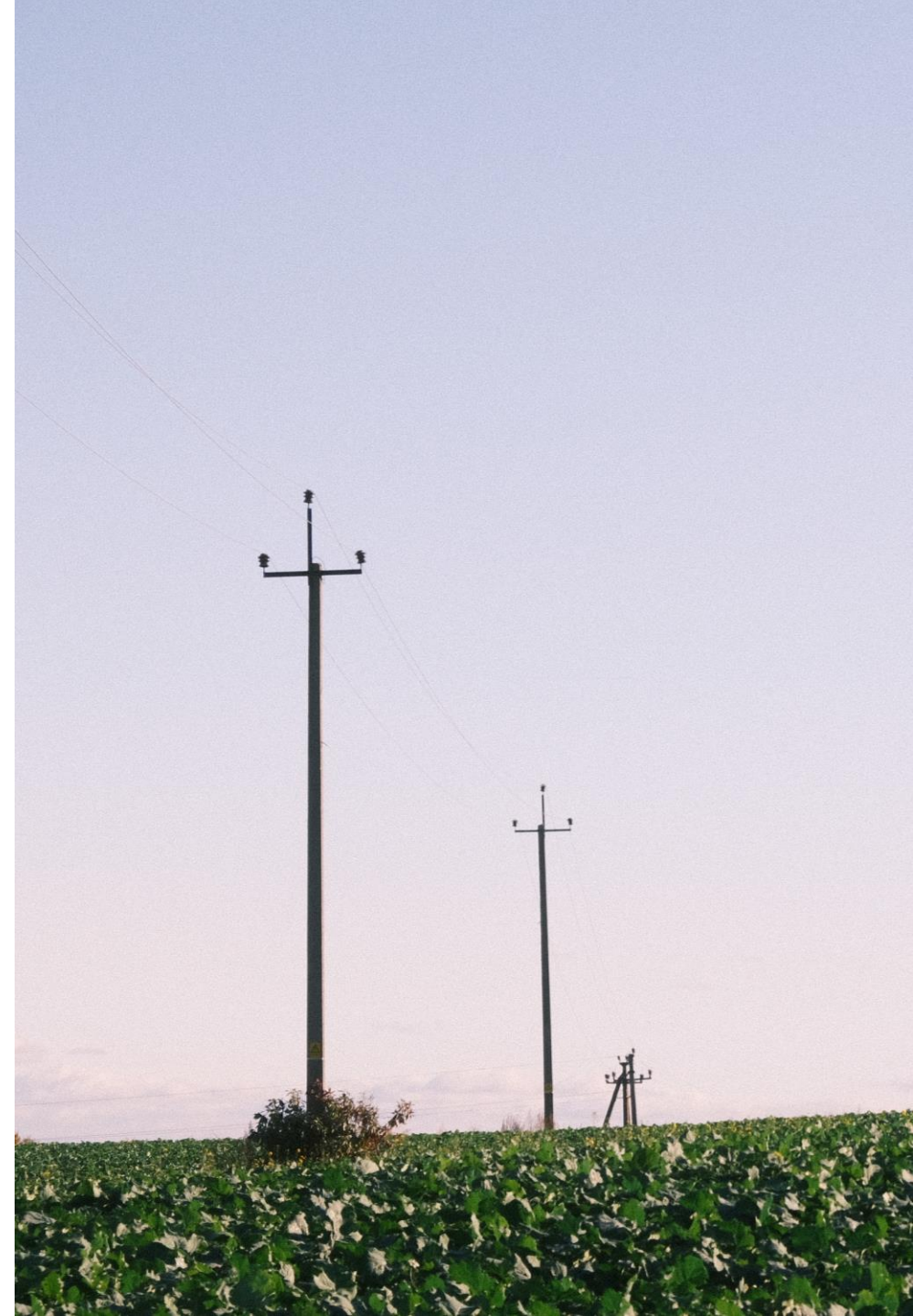
- Keskpinge võrk 31%
- Kõrgpinge võrk 37%
- Madalpinge võrk 30%
- Mõõtesüsteemid 2%

Oleme ilmastikukindla võrgu rajamisel plaanist ees.

Ilmastiku kindla võrgu osakaal - 76%, sh:

- Keskpinge võrk 47%
- Madalpinge võrk 97%

ENMAK 2030 eesmärk – 75%

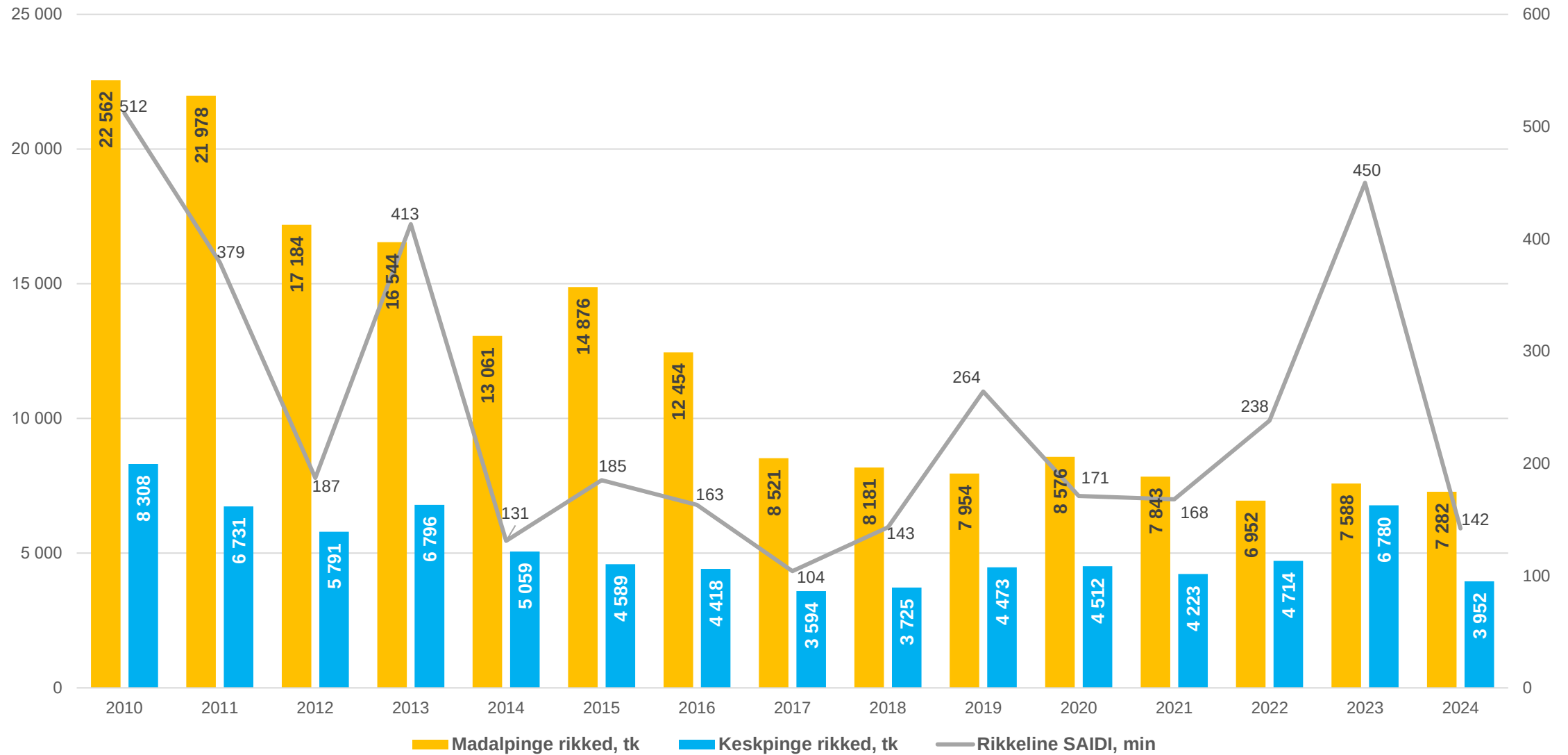

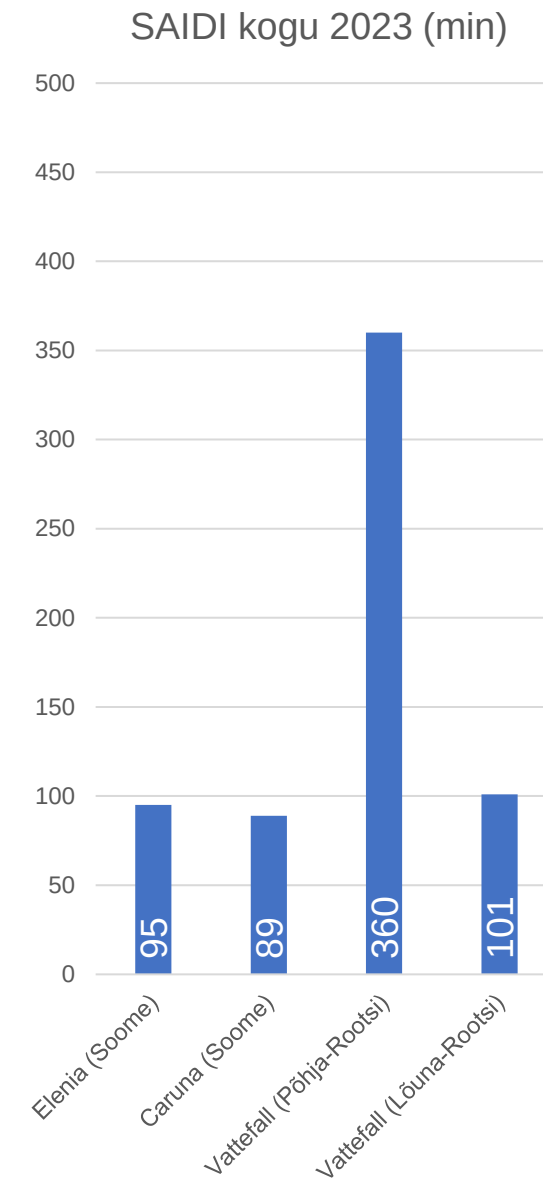
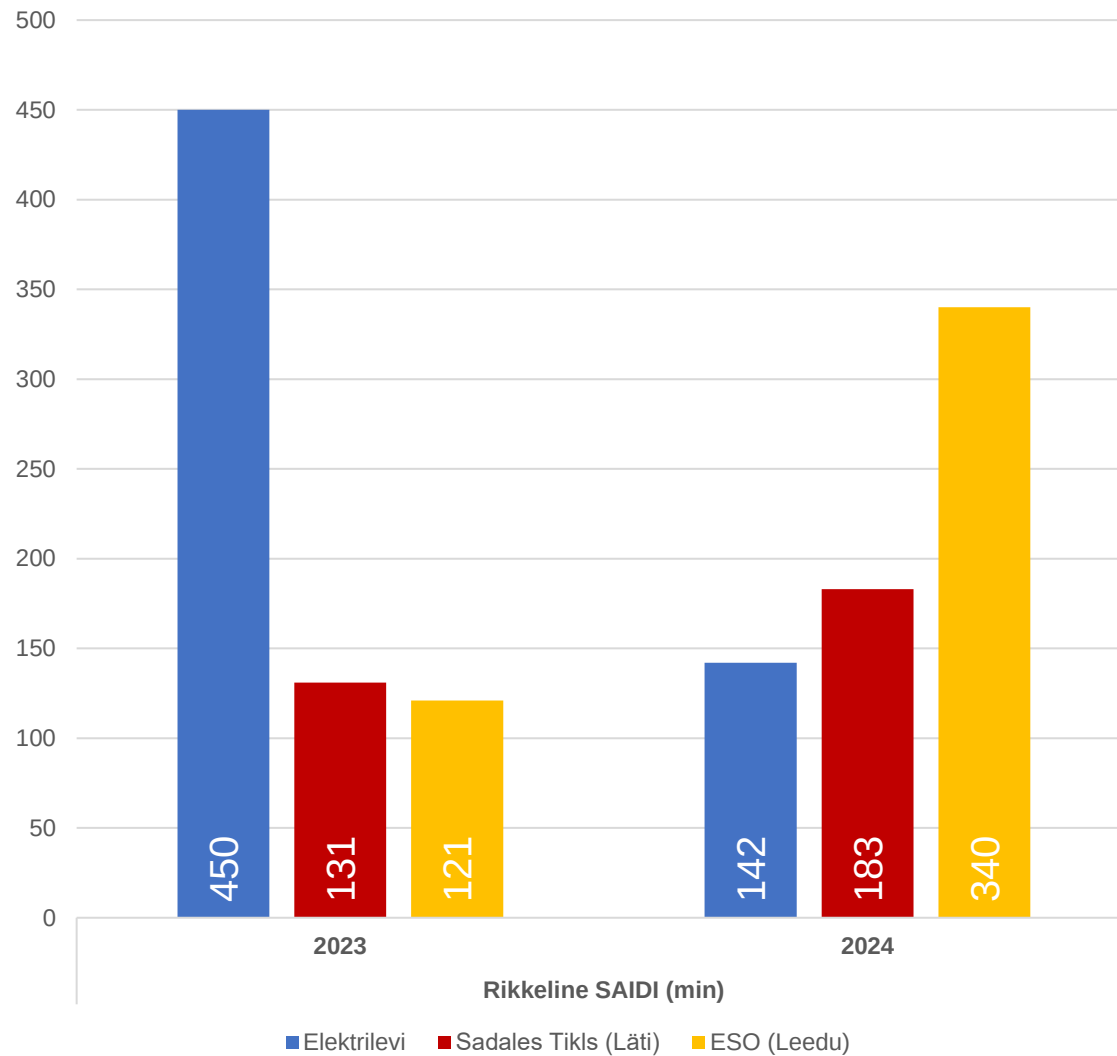
üle eluea võrk

üle eluea võrk

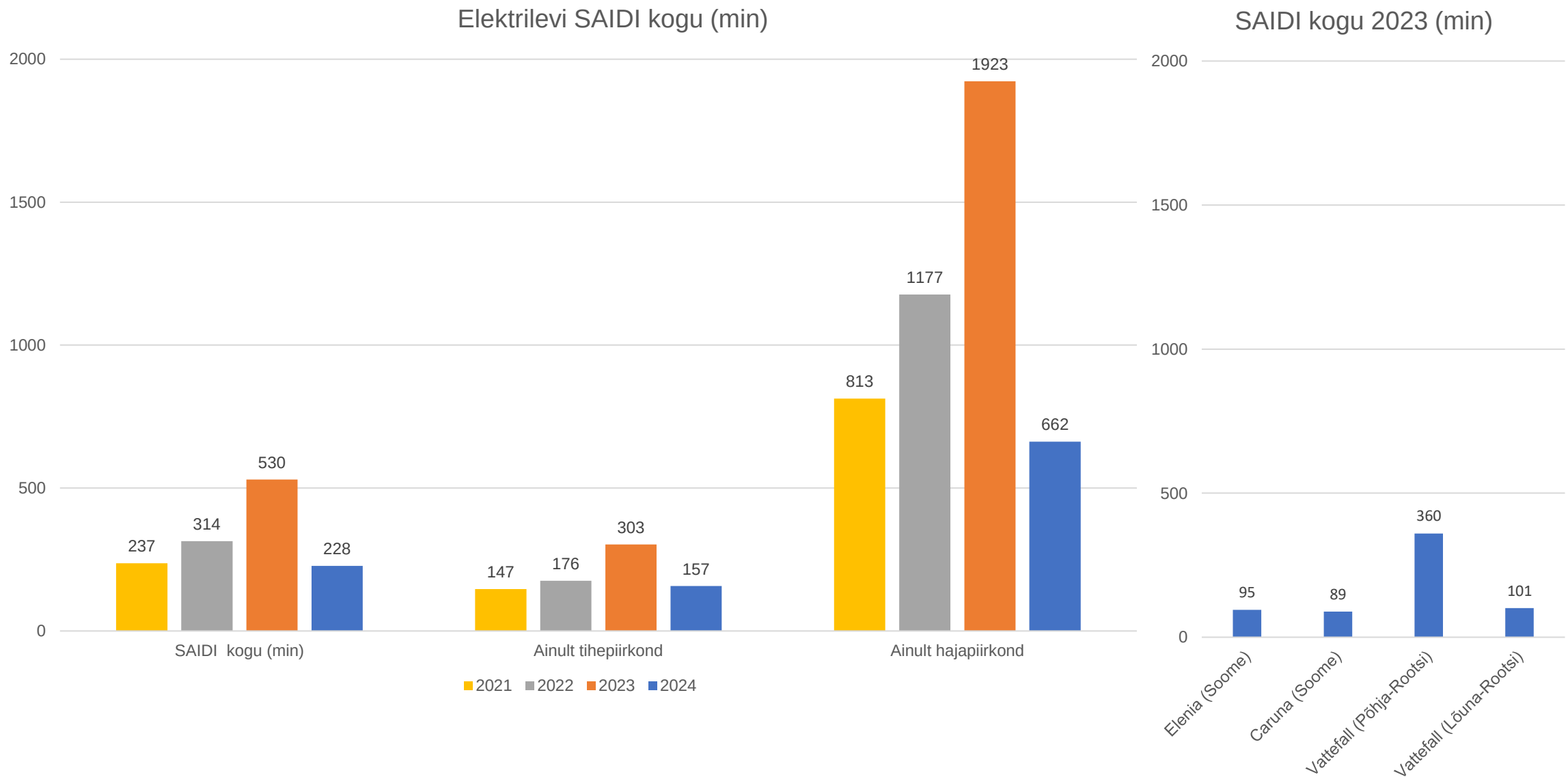
Võrgu töökindlus

töökindlus Eesti naaberriikides

tihepiirkonna SAIDI on oluliselt parem kui hajapiirkonna SAIDI, aga jääb ikkagi Soome ja Rootsi võrkude töökindlusele alla

SAIDI vähendamise võimalused

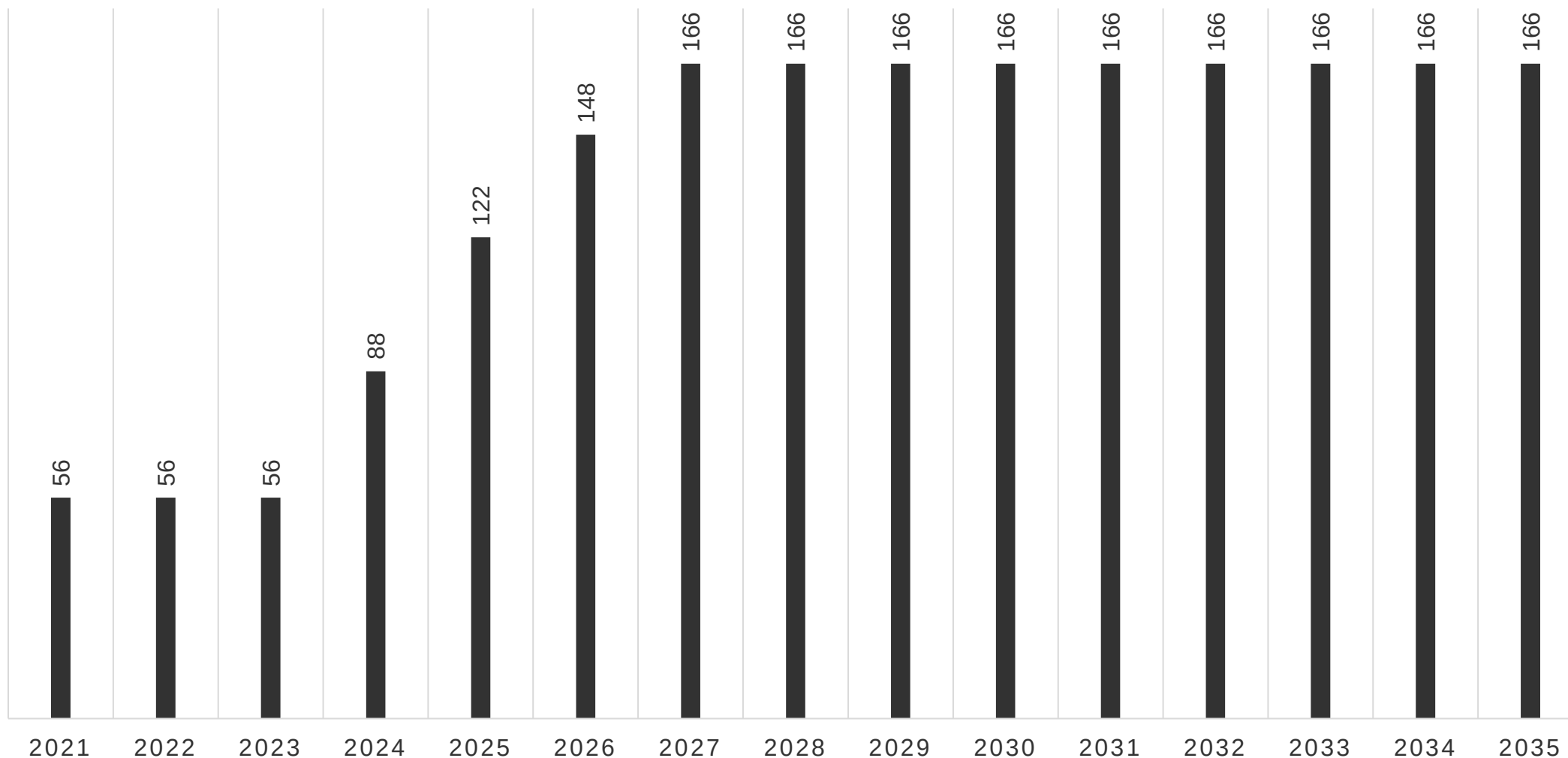
Suurem riketele reageerimise
võimekus – rohkem brigaade

Liinikoridoride laiendamine või
viimine metsadest välja

Investeeringud, sh
ilmastikukindlasse võrku

ELEKTRIKE ARV ELEKTRILEVIS

Elektrilevi rikkevõimekuse kasvatamine 2021-2035

liinikoridoride laiendamine ja hooldusvõla likvideerimine

Panustame 29 mln eurot liinikoridoride laiendamisse.

2025: 10 mln eurot

2026: 9 mln eurot

2027: 9 mln eurot

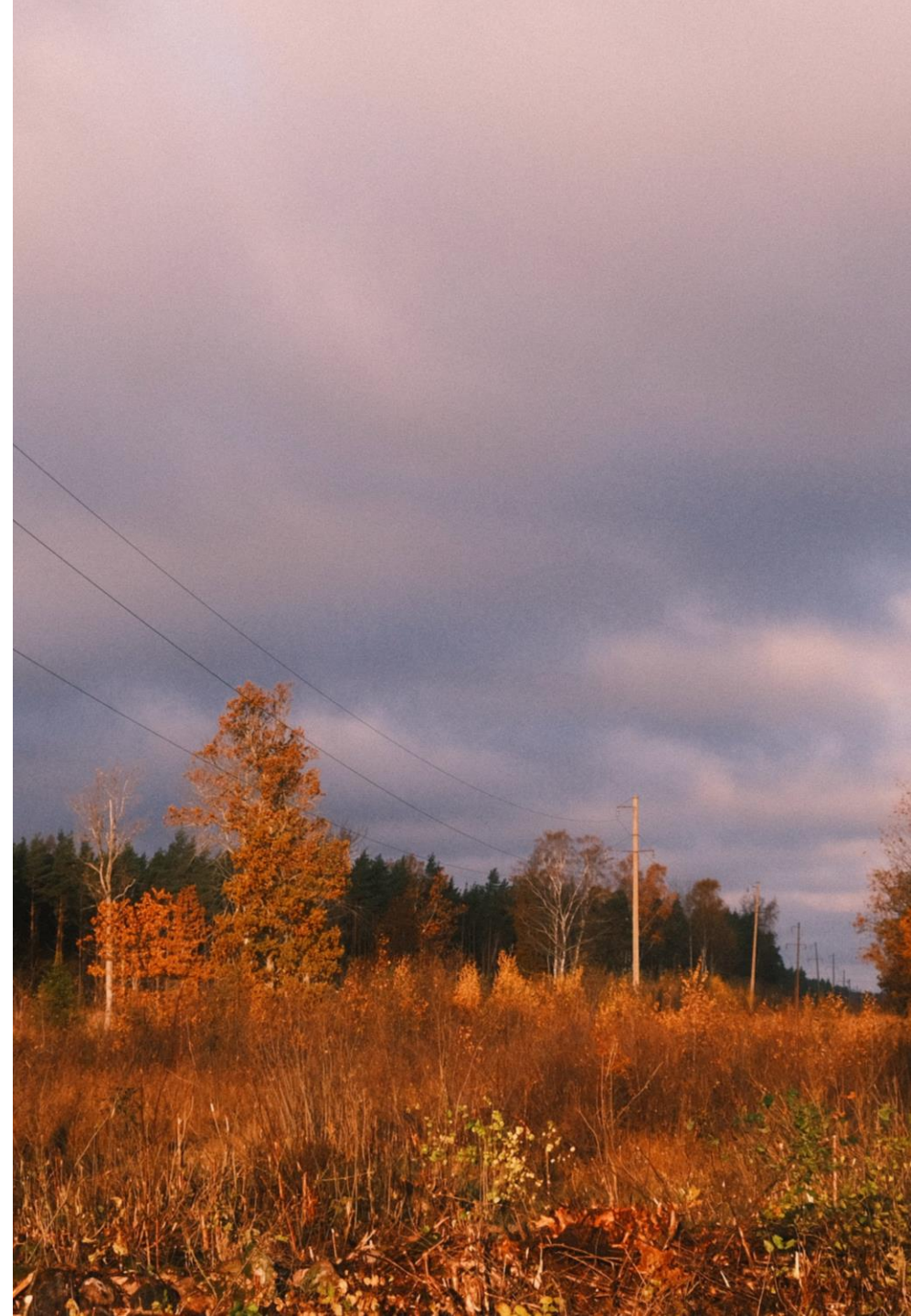
2028: 1 mln eurot

Likvideerime 2028. aastaks liinikoridoride hooldusvõla.

2025: -2 250km (kogu aastane hooldus 5 500 km)

2026: -2 250 km (kogu aastane hooldus 5 500 km)

2027: -250km (kogu aastane hooldus 3 600 km)

arengukava investeeringud 2025-2035

Status quo 0,8 mld

- Mõõtesüsteemid 89 mln
- Ohutus 254 mln
- Reserveerimine 0 mln
- Ilmastikukindla võrgu rajamine 230 mln
- Vara uuendamine 160 mln (35% üle eluea)
- Liitumiste soodustamine 0 mln

Kärbitud stsenaarium 1,6 mld

- Mõõtesüsteemid 89 mln
- Ohutus 254 mln
- Reserveerimine 155 mln
- Ilmastikukindla võrgu rajamine 295 mln
- Vara uuendamine 402 mln (26% üle eluea)
- Liitumiste soodustamine 263 mln

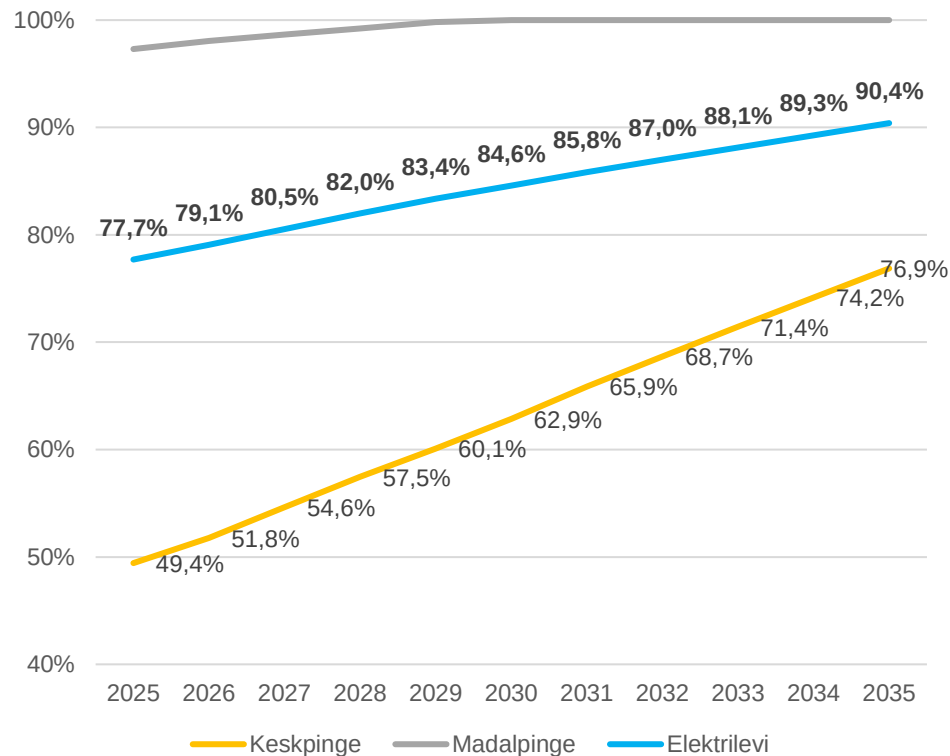
Esialgne stsenaarium 2,2 mld

- Mõõtesüsteemid 89 mln
- Ohutus 254 mln
- Reserveerimine 155 mln
- Ilmastikukindla võrgu rajamine 327 mln
- Vara uuendamine 455 mln (20% üle eluea)
- Liitumiste soodustamine 417 mln

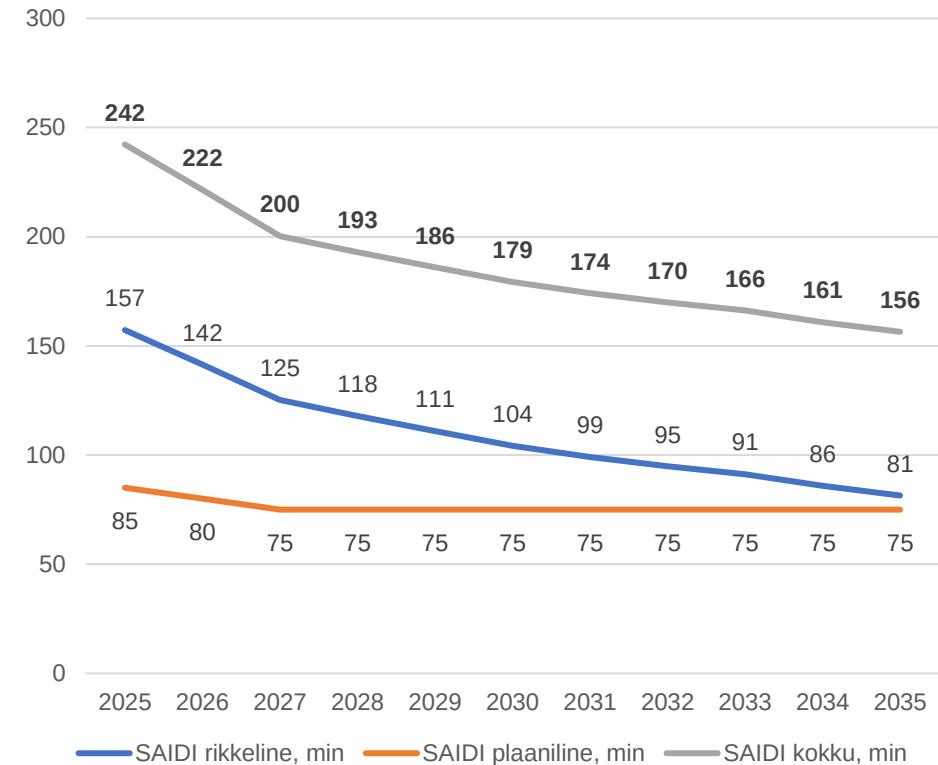
Optimaalne stsenaarium

Ilmastikukindla võrgu osakaal (%)

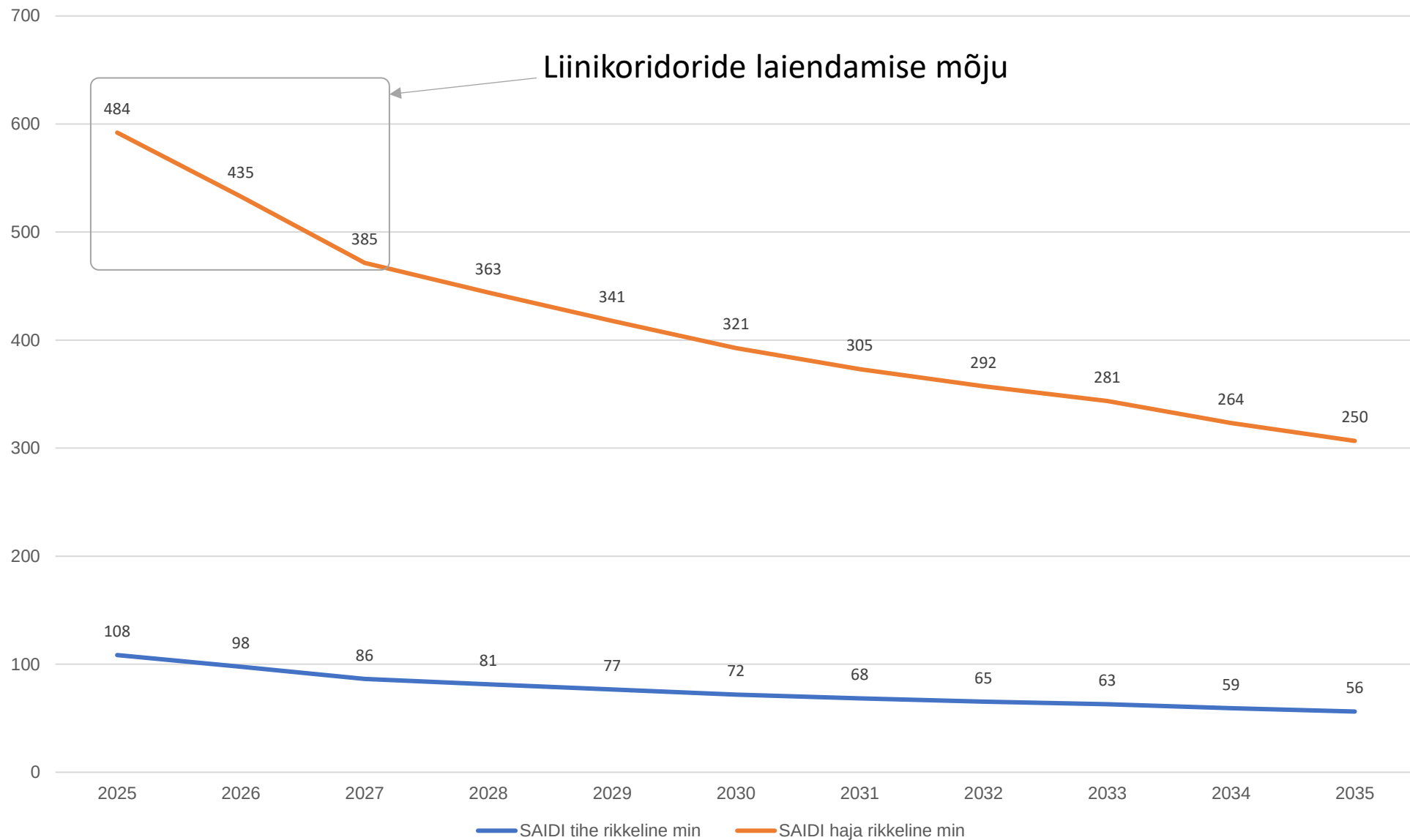

SAIDI prognoos (min)

2035. aastaks on 90% võrgust ilmastikukindel

hajapiirkonna SAIDI paraneb oluliselt

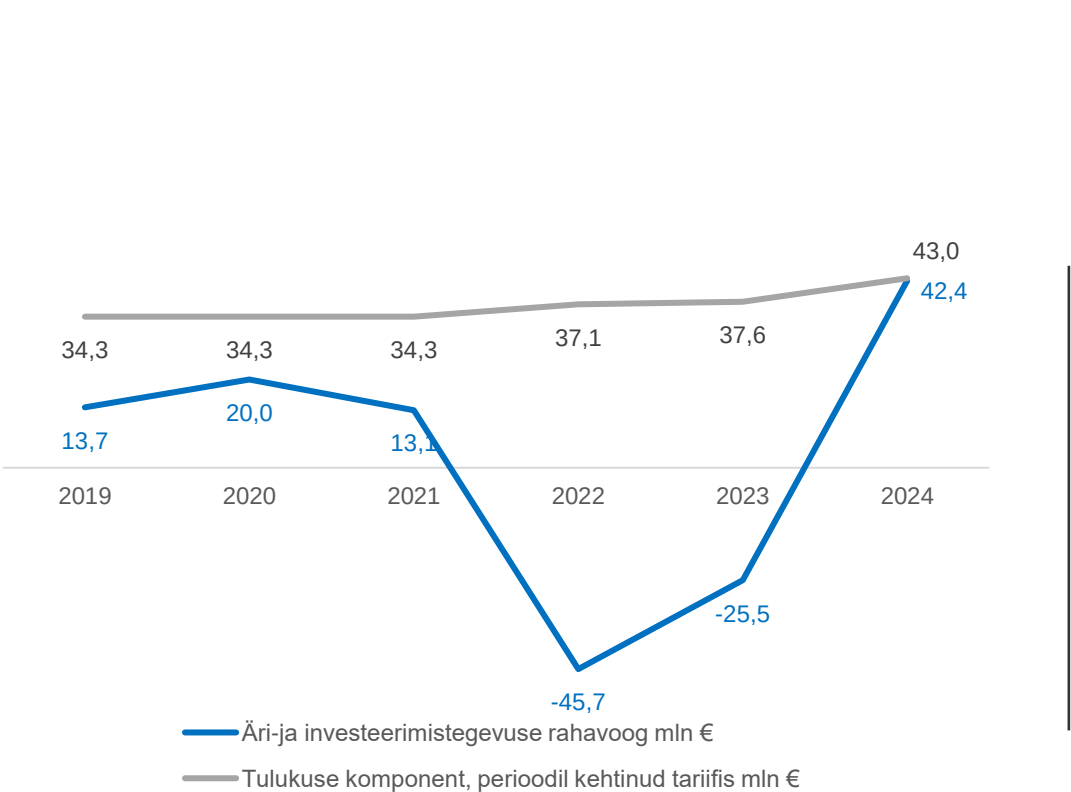
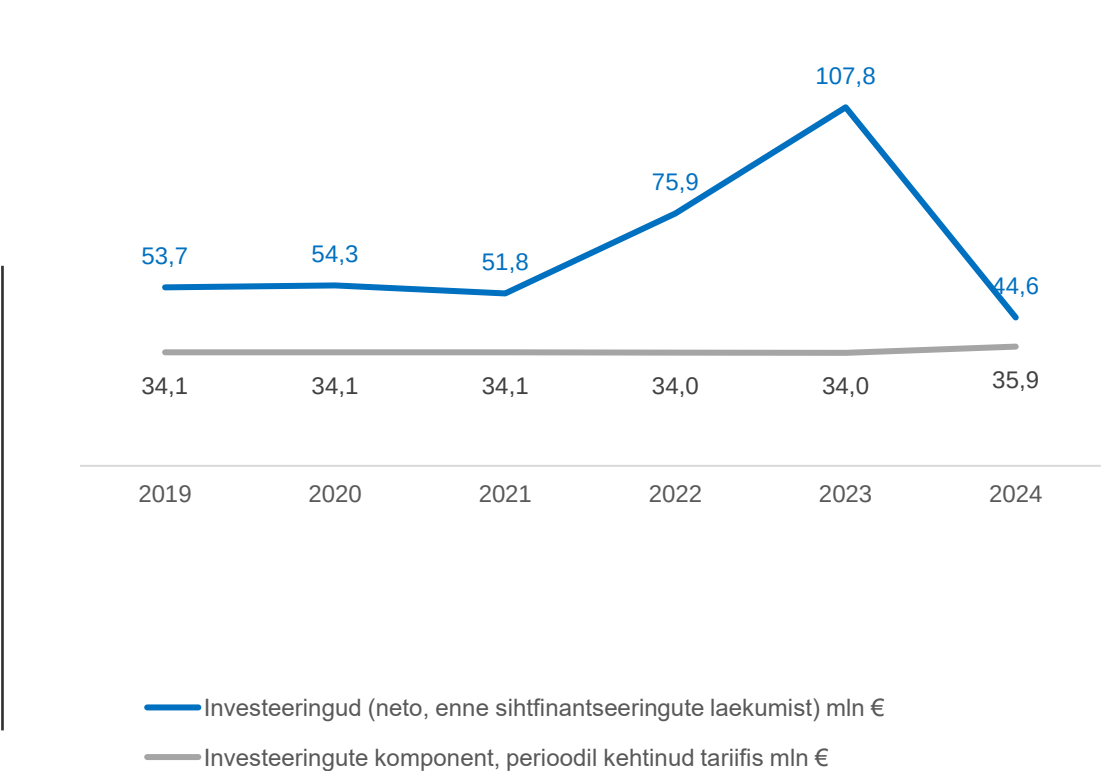
probleem - investeringute rahastamine

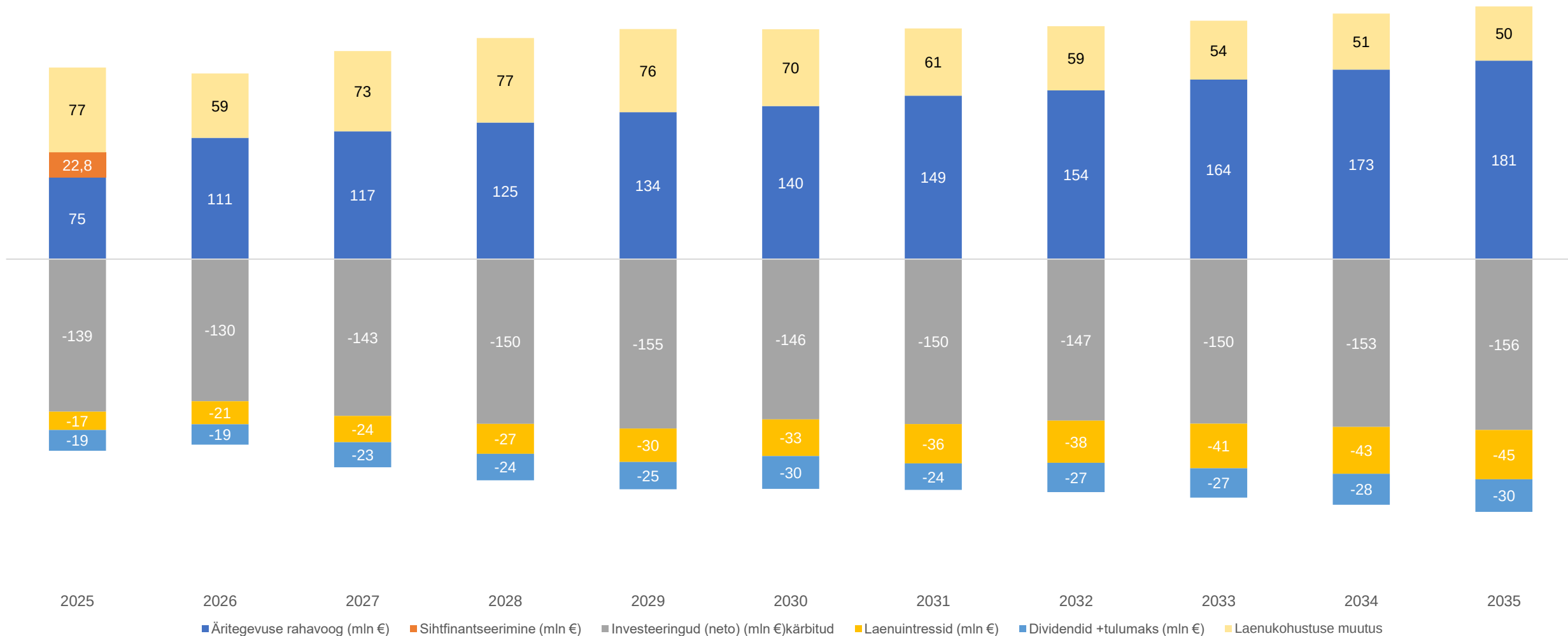

2019-2024 investeeris Elektrilevi 182 mln eurot üle tariifi amortisatsiooni komponendi.

Elektrilevi netoinvesteeringud (brutoinvesteeringud – liitumiste tulud – sihtfinantseeringud) olid 2019-2024 kokku 388,1 mln €, samal perioodil võrguteenuse tasus sisalduv kulumi komponent oli kokku 206,1 mln €.

2019-2024 võrguteenuse tegelik rahavoog oli 18 mln eurot.

kärbitud stsenaariumi elluviimiseks on puudu 706 mln eurot

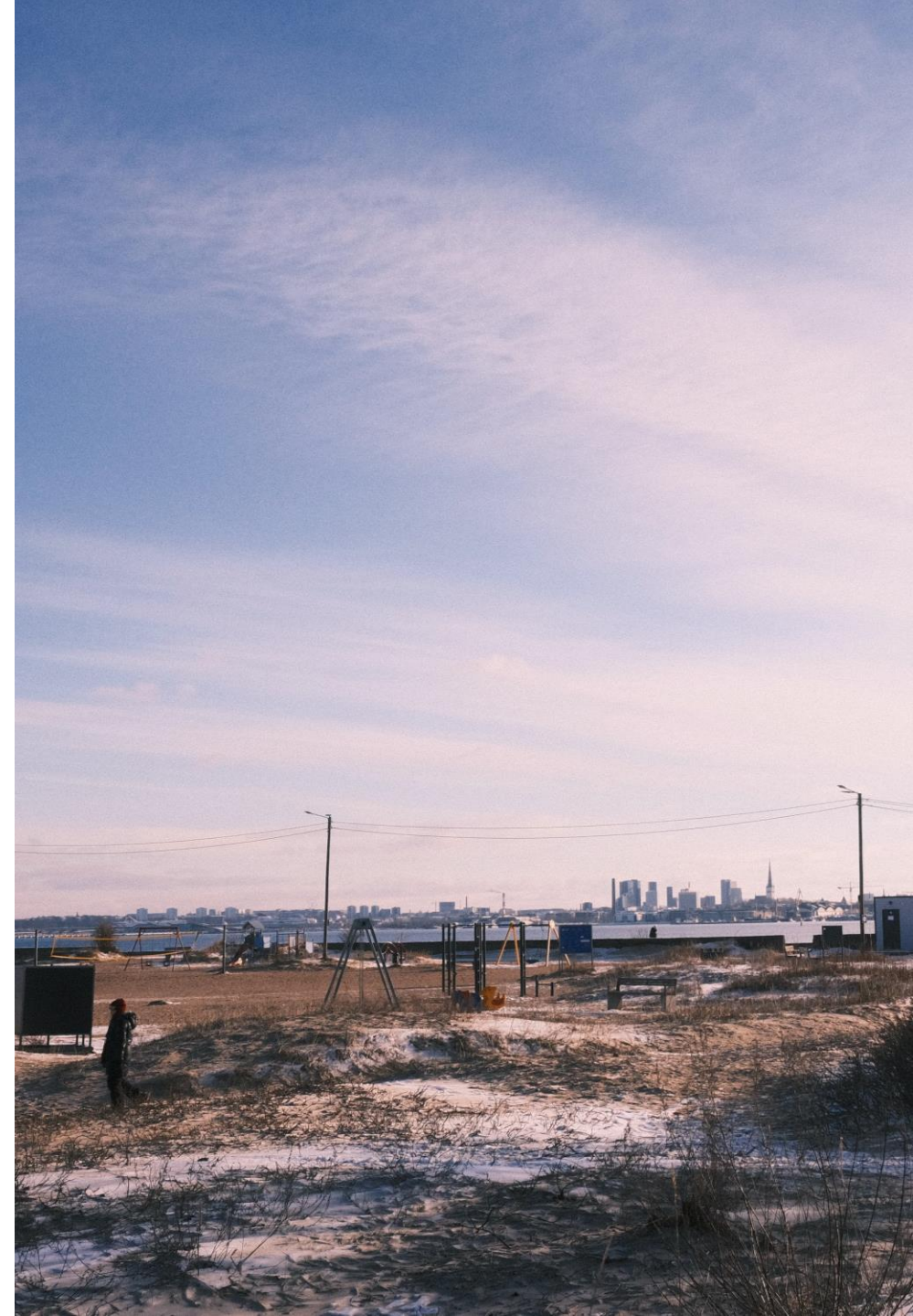

võrgutasu peab tagama investeeringumiseks vajalikud vahendid

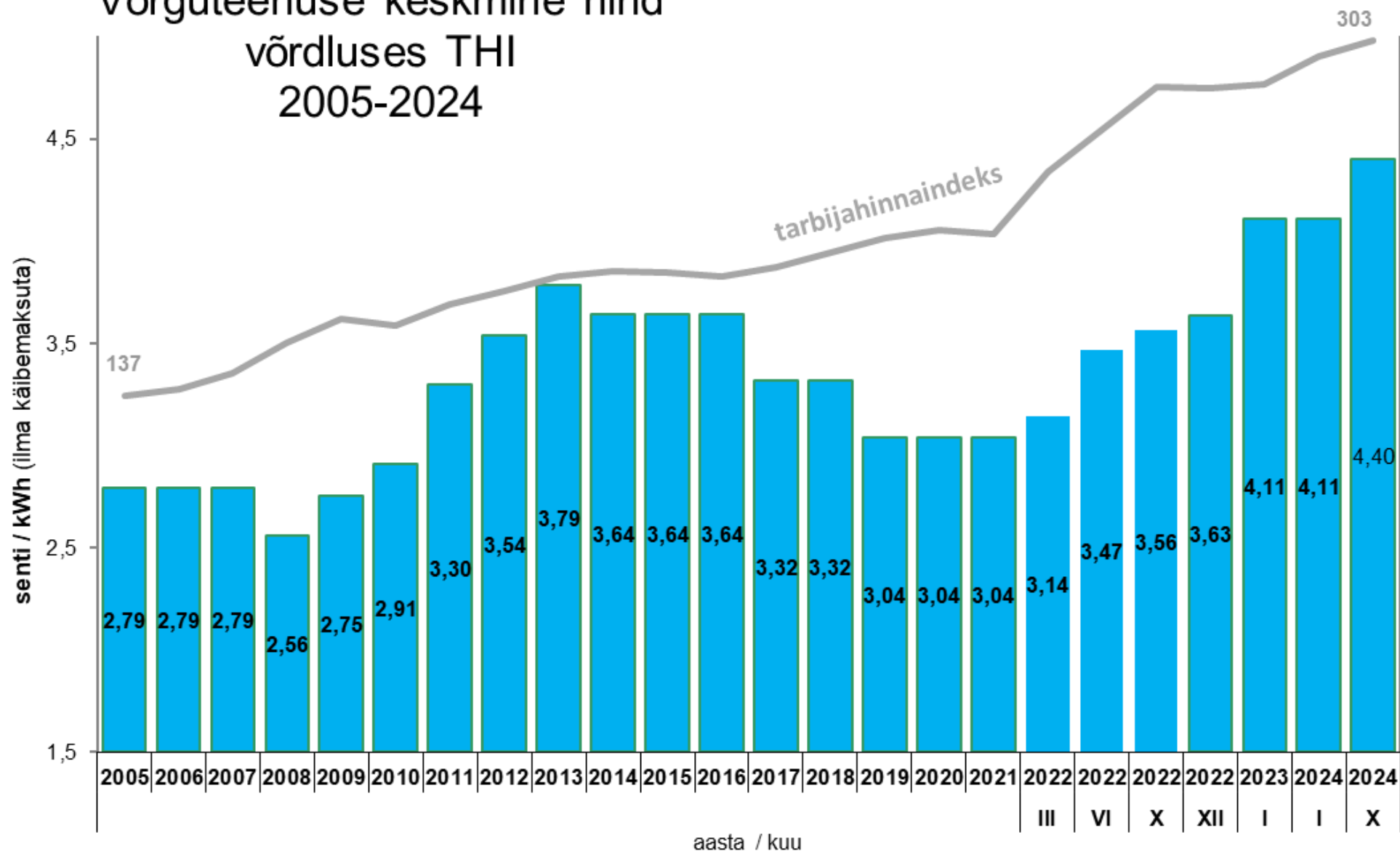
§ 71. Võrgutasud

(5) Võrgutasud tuleb kujundada selliselt, et järjepidevalt oleks tagatud:

- 1) vajalike muutuv- ja tegevuskulude katmine;
- 2) **investeeringud** tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 2¹) **investeeringud** elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) **põhjendatud tulukus ettevõtja investeeritud kapitalilt.**

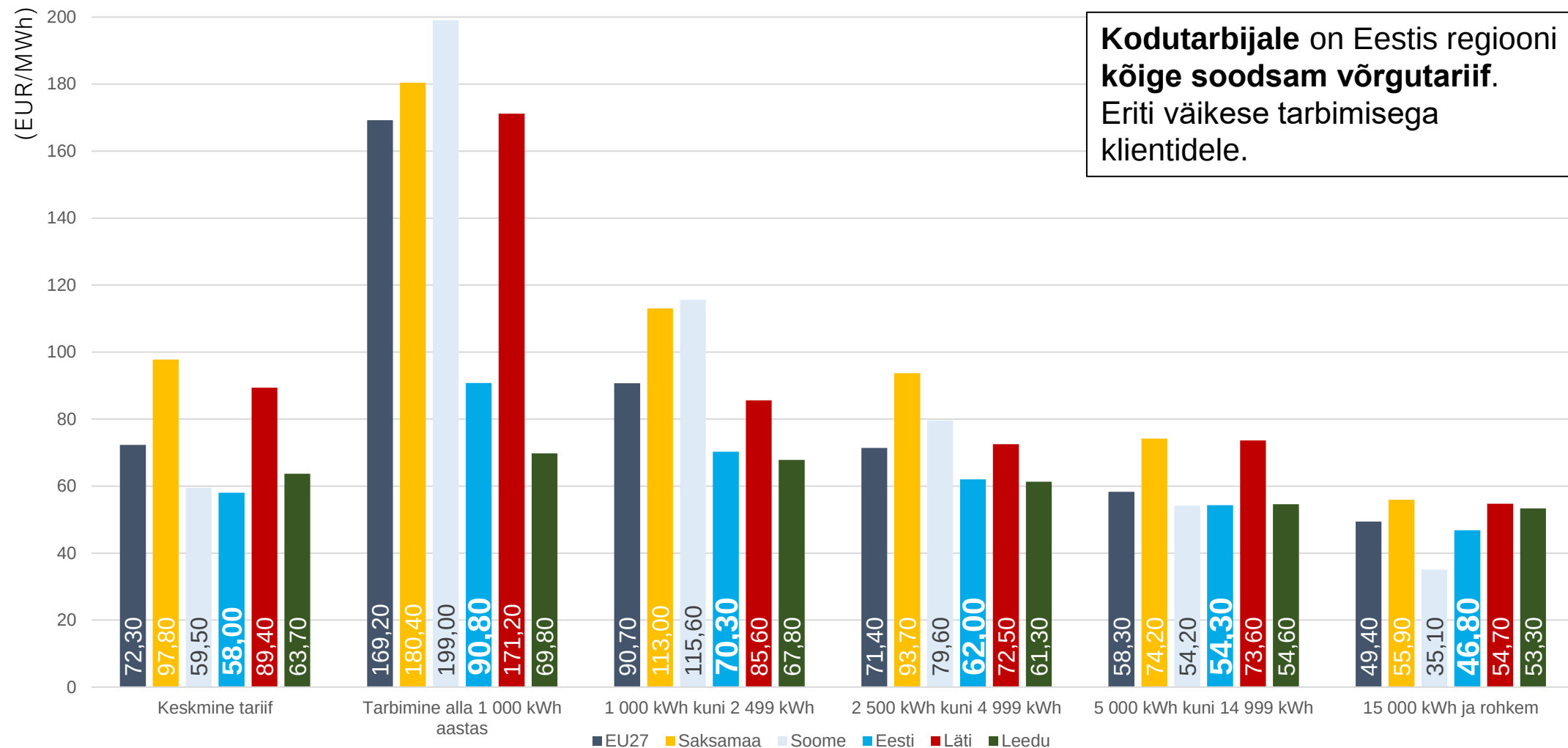
Võrguteenuse keskmine hind võrdluses THI 2005-2024

Elektrilevi tariifi kasv on olnud **oluliselt aeglasem** kui THI muutus.

2005-2024:
THI kasv: 2,2x
Tariifi kasv: 1,6x

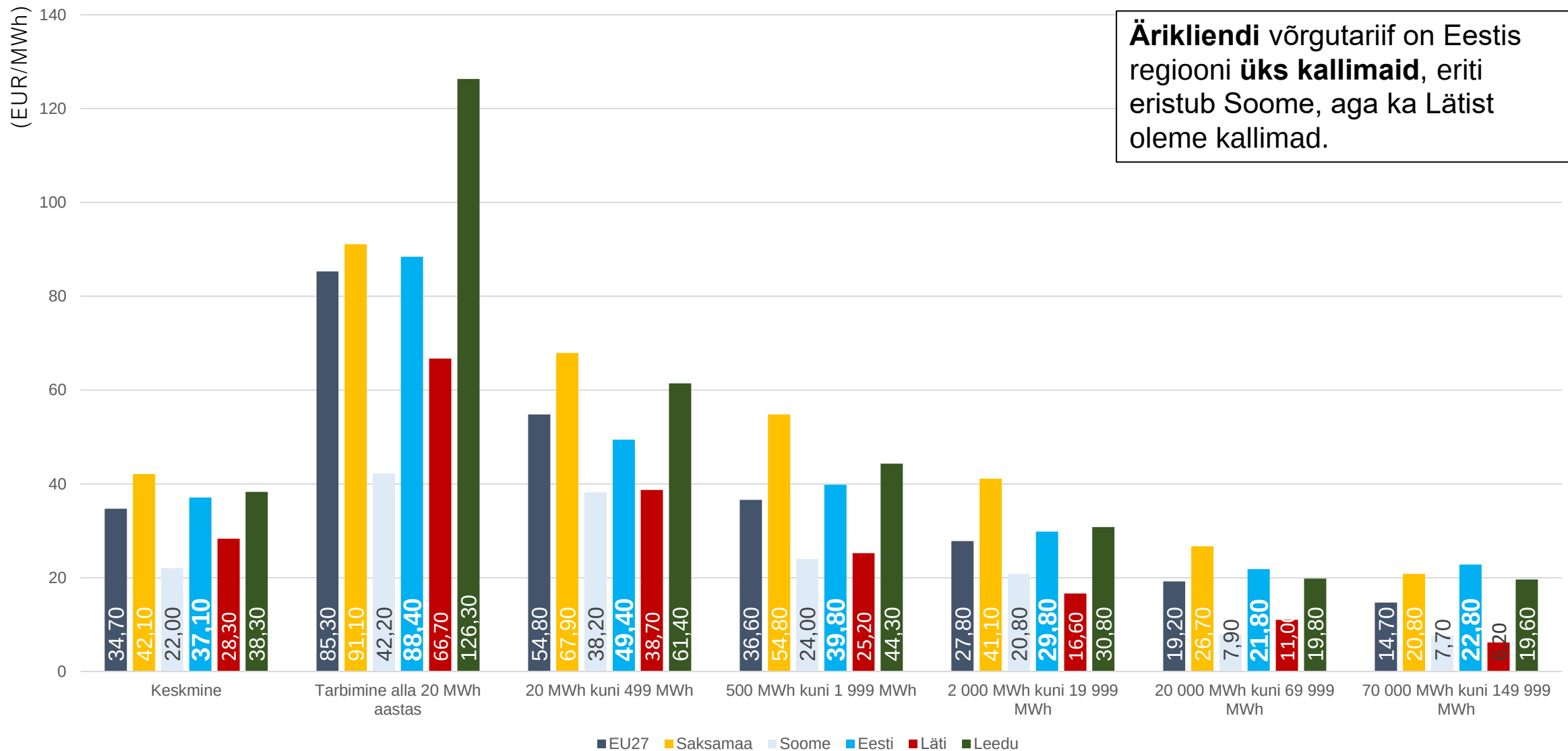

võrgutariif kodukliendile

eurostat 2023 andmed

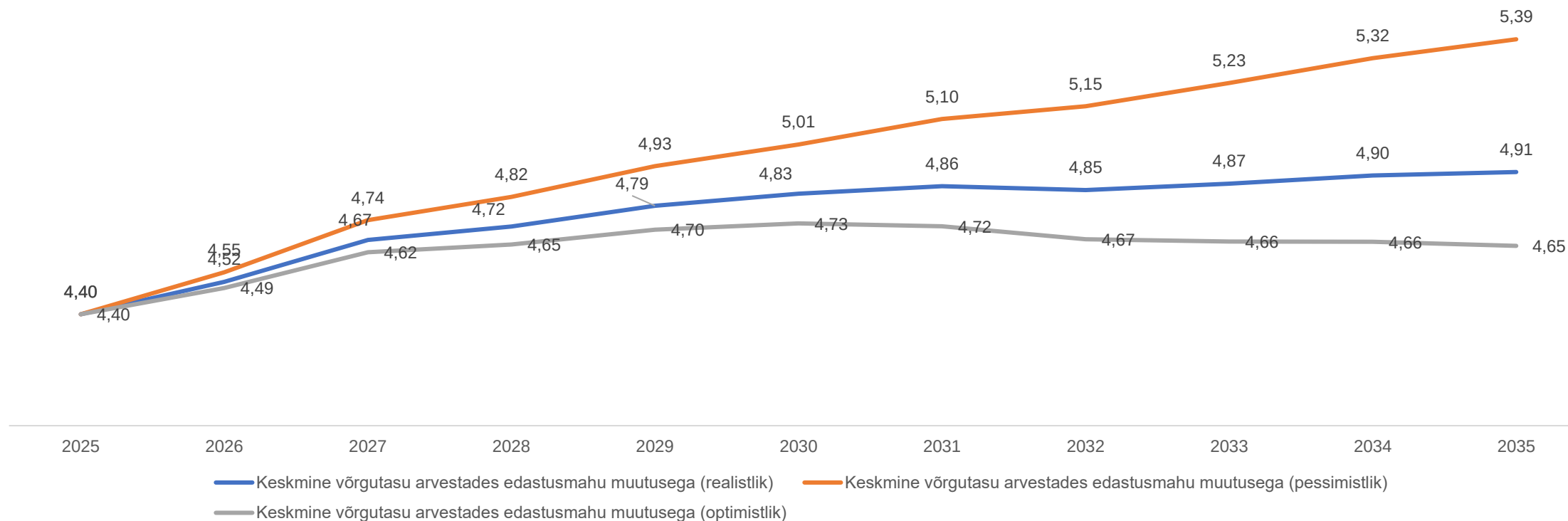

võrgutariif ärikliendile

eurostat 2023 andmed

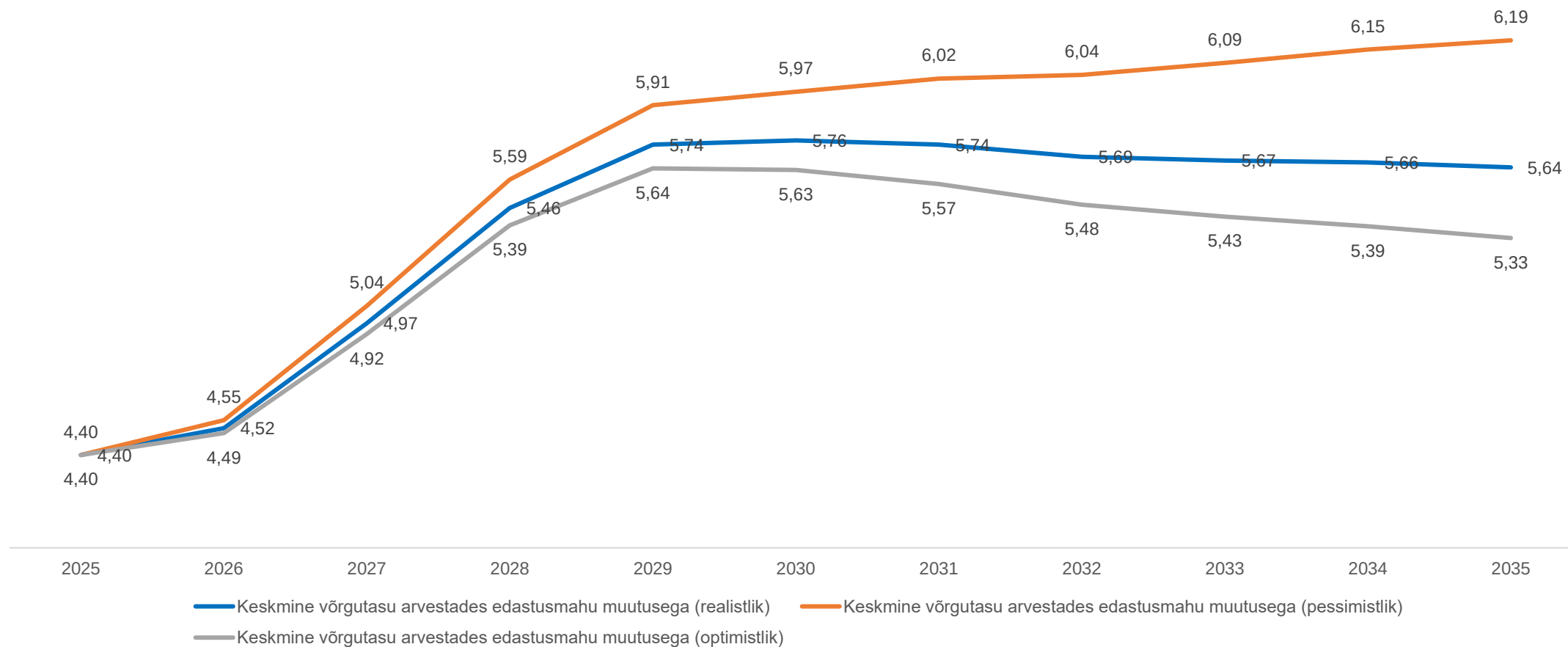
Mõju võrgutasule sent/kWh kärbitud investeeringute stsenaariumist lähtuvalt

mõju võrgutasule (nt omakapitali sissemakse või lisalaen)

Mõju võrgutasule senti/kWh võrgutasude metoodika muutuse stsenaariumist lähtuvalt

mõju võrgutasule (tariifimetoodika muutus)

	2024	2035 kärbitud stsenaariumis	2035 status quo stsenaariumis
Rikete arv	11 234	7 300	8 400
SAIDI (rikkeline)	142	81	126
SAIDI tihepiirkonnas (rikkeline)	98	56	85
SAIDI hajapiirkonnas (rikkeline)	437	250	400
Ampritsoonis liitumise hind	404	393	662
Keskmine võrgutasu	4,40	5,64	4,47
Üle eluea varade osakaal	26%	26%	35%
Ilmastikukindla võrgu osakaal	76%	90%	82%

arengukava elluviimise mõjud

eeldused arengukava elluviimiseks

Arengukava elluviimise kriitiliseks eelduseks on selleks vajalike rahaliste vahendite järjepidev tagamine läbi võrgutasude. Selleks saavutamiseks tuleb:

Seadusandjal:

- luua vajalikud eeldused **reguleeritud varade ümberhindamiseks**
- kehtestada järjepidevuse tagamiseks vajalik **varade indekseerimispõhimõtted**
- seade võrguettevõtjaga kokkuleppel piirmäärad võrgutasude iga-aastastele korrigeerimistele

Regulaatoril:

- Kohandada võrgutasude kooskõlastamise metoodika, vastavalt korrigeeritud seadusandlusele
- Jälgida koostöös võrguettevõtjaga arengukava elluviimist

Kirjeldatud tegevused tagavad arengukava elluviimiseks vajalike katteallikate olemasolu.

Elektrilevi roll on seejärel arengukava ellu viia.

